

Magáncélú vízlétesítmények létesítése, fennmaradása és üzemeltetése Tájékoztató

I.) A saját vízkivételi létesítmények (pl. fúrt kút, ásott kút) létesítése és fennmaradása

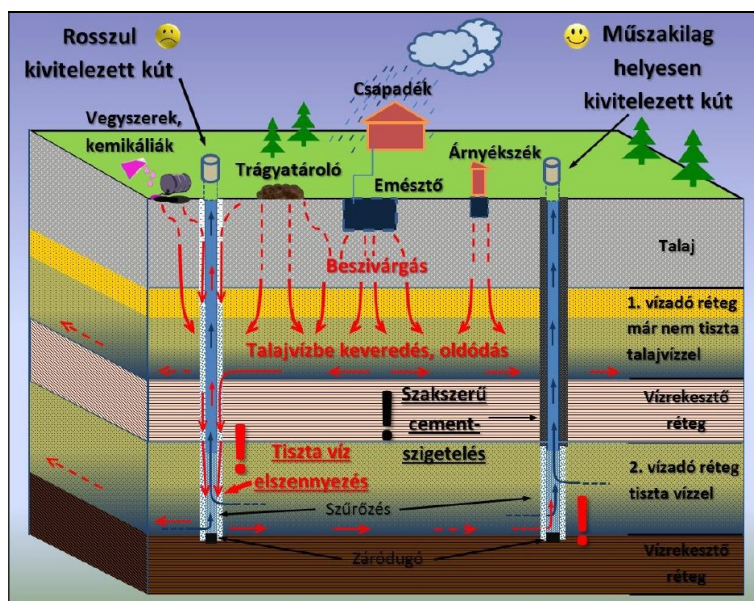
A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 29. § (7) pontja lehetővé teszi a 2018. január 1-jét megelőzően létesült vízkivételi létesítmények (pl. fúrt kút, ásott kút) vízjogi fennmaradási engedélyének fennmaradási bírság kiszabása nélküli megszerzését, a megfelelő feltételek teljesülése esetén.

Eszerint mentesül a vízgazdálkodási bírság fizetése alól az a létesítő, aki:

- a vízgazdálkodásról szóló módosított törvény hatálybalépését (azaz 2018. január 1-jét) megelőzően létesített vízjogi engedély nélkül vízkivételt biztosító vízlétesítményt,
- ha annak vízjogi fennmaradási engedélyezési eljárását 2020. december 31-ig kérelmezi, és
- az engedély megadásának feltételei fennállnak.

A törvénymódosítás elsődleges célja, hogy a vízhasználók a további üzemeléséhez szankció alkalmazása nélkül kapjanak engedélyt, valamint a vízkészletekkel való gazdálkodás és a vízkészletek jó állapotának elérése érdekében ismertek legyenek a vízhasználatok, illetve a kutak létesítésével kapcsolatos jó gyakorlat (pl. szakszerű kútszerkezet alkalmazása) a hatósági felügyelet révén erősödjön.

A szakszerűtlen kútszerkezet ugyanis számos veszélyt hordoz magában, – amint az alábbi ábra mutatja – például abban a vonatkozásban, hogy megfelelő cementszigetelés hiányában a felszínközeli rétegek szivárgó vizének kizárása nélkül a szennyezett felszínközeli vizek gyorsan le tudnak jutni a mélyebb vízadó szakaszokba.

1. ábra Szakszerűtlen és szakszerű kút metszete és hatásai

(forrás: <https://www.nak.hu/kiadvanyok/kiadvanyok/1232-tajekoztato-kutak-eljarasjogi-szabalyai/file>)

A kialakítás módjától (fúrt-, vagy ásott kút) és a létesítés időpontjától függetlenül minden kút engedélyköteles vízlétesítmény. Azokkal a kutakkal, amelyek már rendelkeznek üzemeltetési-, vagy fennmaradási engedéllyel, jelenleg nincs teendő.

Azon kutakra, amelyekre a létesítés időpontjában nem kellett engedélyt kérni (ezek az 1965. előtt létesült talajvizes kutak), valamint az 1992. február 5. előtt nem engedélyköteles típusú kutakra, illetve az engedély alapján létesült, de üzemeltetési engedéllyel még nem rendelkező kutakra *üzemeltetési engedélyt*, az összes többi esetben – az engedély nélkül, vagy attól eltérően létesült fúrt kutak esetében – *fennmaradási engedélyt kell kérni*.

A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 24. §-a szerint:

(1) A települési önkormányzat jegyzőjének engedélye szükséges

a) olyan kút létesítéséhez, üzemeltetéséhez, fennmaradásához és megszüntetéséhez, amely a következő feltételeket együttesen teljesíti:

aa) a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló kormányrendelet szerint kijelölt, kijelölés alatt álló, illetve előzetesen lehatárolt belső, külső és hidrogeológiai védőidom, védőterület, valamint karszt- vagy rétegvíz-készlet igénybevétele, érintése nélkül, és legfeljebb 500 m³/év vízigénybevétellel kizárólag talajvíz-készlet vagy parti szűrős víz-készlet felhasználásával üzemel,

ab) épülettel vagy annak építésére jogosító hatósági határozattal, egyszerű bejelentéssel rendelkező ingatlanon van, és magánszemélyek részéről a házi ivóvízigény vagy a háztartási igények kielégítését szolgálja, és

ac) nem gazdasági célú vízigény;

Vízbázis védőterületen kívül lévő talajvizes kút magáncélú, évi 500 m³ vízkivételt meg nem haladó használata esetében tehát a területileg illetékes Jegyző ad engedélyt a kútra. Minden más esetben a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Vízügyi Hatósága rendelkezik engedélyezési hatáskörrel (cím: 8000 Székesfehérvár, Hosszúsétatér 1., postacím: 8050 Székesfehérvár, Pf. 947., tel.: 22/512-150, e-mail: fejer.vizugy@katved.gov.hu). A Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság hatáskörébe tartozik például a vízbázis védőterületén, vagy a gazdasági társaságok tulajdonában/üzemeltetésében levő, a mezőgazdasági célú, vagy a rétegvízre települt kutak fennmaradásának/üzemeltetésének engedélyezése.

72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 15. §-a kimondja, hogy:

(3) A fennmaradási engedély iránti kérelem elbírálása során a vízjogi létesítési és a vízjogi üzemeltetési engedélyezési eljárásra vonatkozó rendelkezések megfelelő alkalmazásával kell eljárni, azzal, hogy **a kérelemnek a tényleges megvalósulási állapotot tartalmazó tervdokumentáció a része.**

Ezt a dokumentációt szakterületi tervezői jogosultsággal rendelkező szaktervezővel kell elkészíttetni!

A vízjogi engedélyezési eljáráshoz szükséges dokumentáció tartalmáról szóló 41/2017. (XII. 29.) BM rendelet:

- 2. sz. melléklete *határozza meg a helyi vízgazdálkodási hatósági jogkörbe tartozó kutak vízjogi engedélyezéséhez szükséges dokumentáció tartalmát, míg*
- 3. sz. melléklete *a vízügyi hatósági jogkörbe tartozó eljárásokhoz szükséges dokumentáció kötelező tartalmát adja meg. Ezen belül magánszemélyek részére különösen fontos a 3. sz. melléklet 1. 3. pontja, mely a védőterületeken létesült sekély háztartási kutakról rögzítendő adatok körét mutatja be. (Felhívjuk a figyelmet arra, hogy ez pont csak azokra a kutakra vonatkozik, amelyek egyébként – védőterületen kívüli elhelyezkedés esetén – jegyzői hatáskörbe tartoznának! Ettől elvárás esetén a 3. sz. melléklet szerinti részletes dokumentáció készítendő.)*

A leírtak közül különösen fontos tehát, hogy **vízbázisvédelmi területen minden esetben a területileg illetékes vízügyi hatóság illetékességi körébe tartozik a vízkivételi létesítmény engedélyezése**, még magánszemélyek saját célú sekély vízkivételi létesítménye esetén is.

A teljesség érdekében megjegyezzük, hogy – az I. 3. pontba tartozó eseteket leszámítva – a Vízügyi Hatóság engedélyezési körébe tartozó kutak vonatkozásában a vízkivételi létesítmény engedélyezési dokumentációja mellett a vízbázisvédelmi kérdésekre kiterjedő, „a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről” szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendeletben előírt tartalmú *egyedi vizsgálatot is el kell készíteni, a védőterületen lévő nem talajvizes típusú kutak esetében.*

A leírtakból látható, hogy a témához kapcsolódóan számos jogszabály érvényes. Ezek sokrétű volta miatt, valamint a védőterületi érintettség kérdésében a saját vízkivételi létesítményekkel kapcsolatban társaságunk megkeresés esetén tájékoztatást ad felhasználóinak. A témában felmerülő kérdésekben hívható a BAKONYKARSZT Zrt. Üzemviteli Osztálya, ahol vízkészlet-gazdálkodással foglalkozó munkatársaink kereshetők meg (Szerencsi László +36/20/289-2505 és +36/88/889-737; Scholtz Éva +36/20/959-0443 és +36/88/889-738 ¹).

II.) A saját vízkivételi létesítmények bekötése/üzemeltetése

A saját célú vízbeszerzéssel kapcsolatban az alábbi két fontos előíráshoz hívjuk fel még a figyelmet:

Az 58/2013. (II. 27.) Korm. rendelet 79. § (4) alapján az ivóvíz közműhálózatba bekapcsolt házi **ivóvízhálózatot saját célú vízellátó létesítménnyel összekötni tilos!** Ez azt jelenti, hogy a két rendszer csak fizikailag teljes mértékben elkülönített módon létesülhet és működhet (köztük ún. vízszálszakadás biztosítása szükséges), annak érdekében, hogy a saját fűtő kút vize még hálózati nyomáscsökkenés (pl. csőtörés, karbantartás) esetén se juthasson az ivóvízellátó közüzemi hálózatba. **Ennek közegészségügyi jelentősége kimagasló, a fenti előírás szigorú betartása szükséges!**

Külföldi esetek adnak sajnálatos példát arra, hogy hálózati vízhiány esetén egy ingatlan szabálytalanul rákötött saját kútjából fertőzött víz került a közüzemi ivóvízellátó hálózatba. Ilyen esetben annak összes káros következményével számolni kell, amellyel kapcsolatban a szabálytalan tevékenységet végzőnek nem csupán anyagi, hanem büntetőjogi felelőssége is fennáll.

Másik fontos szempont, hogy amennyiben a kútból felhasznált víz a közüzemi szennyvízhálózatba kerül, ennek műszaki megoldására – társaságunknál történő igénybejelentést követően – közműtervet kell készíteni. A vízhasználatából eredő szennyvízmennyiség mérését „a víziközmű-szolgáltatásról” szóló 2011. évi CCIX. törvény 52. § 3. pontja, valamint „a víziközmű-szolgáltatásról” szóló 2011. évi CCIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról” szóló 58/2013. (II. 27.) Korm. rendelet 63. § (1) – (2) bekezdése szerint kell biztosítani. Ez az esetek többségében azt jelenti, hogy – amennyiben a saját célú vízellátó létesítmény használati vízellátást is szolgál –, a hitelesített és társaságunk által plombált vízmérőn mért teljes saját víztermelés után a közüzemi szennyvízdíjat a tisztelt felhasználónak meg kell fizetnie társaságunk részére. Ebben az esetben is szükséges a felhasználó részéről társaságunk megkeresése, a közüzemi szerződés megkötése/módosítása érdekében történő igénybejelentéssel kapcsolatosan.

Veszprém, 2019. május 24.

Összeállította: Szerencsi László

¹ Nem minősülnek ügyfélszolgálati rend szerint hívható telefonszámoknak, napközben hívhatók.